

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Félévre 340 K
 Negyedévre 170 K Egész évre 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A kielégíthetetlen cseh étvágy Debrecenig mindent el akar rabolni

Budapest, jan. 26. Hunus Kuchner prágai egyetemi tanár tollából egy röpirat jelent meg, amely azt hangoztatja, hogy Csehszágának tökéletes biztonsága elérhető végett feltétlenül szüksége van újabb magyar és német területek megszerzésére. A csehszlovák államalakulatot csak akkor lehet fenntartani, — mondja — ha Magyarországól Győr városáig és onnan délnyugati Sopronon át egészen C-áktornyáig hosszabb területet vehet birtokába. Jugoszláviával feltétlenül meg kell teremtenünk a közvetlen érintkezést, mert csak velük összefogva tudunk védekezni a németek ellen északon és a magyarok ellen délen. A németek és magyarok kedvező konstelláció ellen szövet-

keznek és azután úgy összenyomják Csehországot, hogy hire-hamva sem marad. De ki kell szélesíteni az ország határát a keleti oldalon is, mert Csehország nem nélkülözheti azt a területet, amely Kassa és Debrecen között fekszik. Amíg ezt el nem érhetjük, addig Csehország létezése csak egy hajszálon múlik, ha azonban ezt a területet birtokunkba vehetjük, akkor Csehországot semmi hatalom sem tudja megdönteni. A díszesen kiállított röpirat természetesen nem nélkülözi a gondosan elkészített térképet sem és szemléltetően mutatja be a meg nagyobbítottak tervezett Csehország Győr, illetve Debrecenig terjedő határait.

ság, két évig állandó egyhelyben lakás és 4 elemi iskola elvégzése. Akik az 1918-ik évi választói jogi törvény alapján aktív választói joggal bírtak és ugyanabban a helységben laktak, most is kapnak választói jogot. A két évi állandó egyhelyben lakás és a nagy elemi iskola elvégzése alapján 1.408.000 a régi 1918-ik évi választói jog alapján körülbelül 70.000, az analfabéták közül a régi választói jogi törvény szerint mintegy 19.000 férfi jut szavazati joghoz. A rendelkezésükre álló adatok szerint 1.900.000 irni. olvasni tudó nagykorú férfi magyar állampolgár van, ezeknek tehát 79%-a jutna választói joghoz. A Friedrich-féle választói jog szerint 1.814.000 választópolgárt kellett volna összeírni, azonban tényleg csak 1.600.000 irtak össze. Egyezőval a kormány választói jogi tervezete és a Friedrich féle választójogi rendelet alapján összeírt választópolgárok száma, mindössze százezer főnyi különbséget mutat fel. A négy elemi iskola elvégzésének igazolása a legutóbbi népszámlálásnál a statisztikai hivatal által összegyűjtött adatok szerint történik.

A választójog a pártok előtt

Budapest, jan. 26. A kiscgazdapárt ma este értekezletet tart, amelyen Bethlen István gróf miniszterelnök bejelenti azokat a változtatásokat, amelyeket a választójogi javaslat multkor ismertetett tervezetén eszközölt. A változtatás főképp abban van, hogy a miniszterelnök most már általánosságban a titkos szavazást hozza be. A keresztyén párt ma este ugyancsak értekezletet tart, amelyen a politikai helyzettel és a választójogi kérdéssel foglalkoznak. A pártban azt hangoztatják hogy a kiscgazda és polgári párt tegnap esti értekezlete után sem fognak csatlakozni az egységes párthoz, hanem megtartják külön állásukat.

Budapest jan. 26. A disszidens csoport ma délelben Bethlen István gróf miniszterelnök elnöklésével mintegy másfél óra hosszat tanácskozott, amelyen a kiscgazda és polgári párt tegnap esti értekezletével foglalkoztak. A miniszterelnök ismertetette a határozatot, amelyhez valamennyi jelenlévő felszólalt. Annak a kívánságnak adott kifejezést, hogy hasson oda a miniszterelnök, hogy pontosabban állapítsák meg az egyesülés feltételeit. Budapest, jan. 26. Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter ma délelőtt a Kormányzónál volt kihallgatáson, aki előtt a választójogi javaslat módosított tervezetét ismertetette.

A női aktív választói jog feltételei a javaslat szerint a következők: 10 éves magyar állampolgárság, két évig állandó egyhelyben lakás, négy elemi iskola elvégzése és 30 éves életkor. A nem általánosok kellek mellett a következő különös feltételek valamelyikének kell fennforognia. Törvényes feleség legalább 2 gyermekkel, önálló kereset, a középiskola felsőosztályának, vagy ezzel egyenrangú intézetnek elvégzése, végül a főiskolát végzett férj felesége. A statisztikai adatok szerint 660.000 a száma a törvényes feleségeknek, akiknek legalább 2 gyermekük van, körülbelül 319.000 az önálló keresettel bíró nők száma, a középiskola felsőosztályának elvégzése alapján szavaz mintegy 270.000, diplomás férj felesége jogcímen mintegy 12.000 nő jutna választói joghoz. Összesen a Friedrich-féle választói jog alapján 3.042.000, a kormány javaslat tervezete alapján 2.450.000 lesz a választópolgárok száma.

A fajvédelmi harc eredményre vezet

Budapest, jan. 26. Kormánykörökhöz közelálló politikus ma a tegnapi pártértekezlettel kapcsolatban a következőket mondta: — Nézetem szerint ez a pártértekezlet megadja a módott arra, hogy a keresztyén agrár gondolat megv. lósít. sára tömörüljenek a városi és falusi elemek, amelyek hivatva vannak arra, hogy Magyarországon a jövő politikáját irányítsák. Ez olyan erős alakulat lesz, amely nagy erővel fogja felvenni a választási küzdelmet már csak azért is, mert ennek a kormányzó pártnak zömét a kiscgazdapárt alkotja, amely eddig is mindent megtett a földreform megvalósítására.

nép meg fogja találni az igazságot, hogy kire hallgasson. Azokra-e, akik puccsal igyekeznek az ország eddig elért nyugalomát megzavarni és örökös rázkódtatásoknak kitenni, avagy azokra, akik eddig is vezették az országot. A kormányának szemére vetik, hogy semmiféle külpolitikai eredményt nem tud felmutatni. Ez nem áll, a velencei tárgyalásokon elért eredmények és a genovai konferenciára szóló meghívás pozitívumok. A külpolitika terén az ország olyan helyzetben van, hogy aktív külpolitikai kezdeményezést a saját részéről alig tud megindítani, mert függő viszonyban van a körülöttünk levő kisanant államával. Szemére vetik a kormányt az is, hogy a keresztyén kurzus alig tud eredményt felmutatni. Ezzel szemben megállapítható, hogy ott, ahol a magyar társadalom a keresztyén kurzus jegyében összefogott, ott igenis lépésről lépésre haladást tapasztalhatunk. A magyar gazdasági társadalom máris keresztyén intézetekkel keresett nexusot. A magyar intelligencia, amely eddig a hivatalnok-pályán kereszte érvényesülését, lassanként a keresztyén magyar gazdasági életben igyekszik elhelyezkedni. Természetesen ahhoz, hogy igazi keresztyén gazdasági és kereskedelmi életről lehessen beszélni, évtizedek kellenek. Az a harc, amely a fajvédelem jegyében indult meg, feltétlenül kell, hogy eredményre vezessen.

A passzív választói jog férfiaknál és nőknél egyaránt az aktív választói jogosultsághoz és 30 éves életkorhoz van kötve. Ki van zárva a passzív választói jogból sz, aki rágalmazásért háromszor el volt ítélve. A kerületi beosztás megmaradnak. Minden községben fognak szavazni. — A nagyobb községekben több helyen folytatják le a szavazást, tanyai kerületekben pedig tanyai központokban történik meg a szavazás. A választások alatt felvonulások, zászló és jelvények használata tilos.

Az ellenzék a pártalakulattal szemben hiába obstruál és hiába hozakodik fel Andrassy gróf, a keresztyénpart vezére és Friedrich István, a keresztyénpárt volt vezére Sándor Pál és Vázsonyi Vilmossal, a magyar nép már a természetellenes szövetező e is látni fogja, hogy az a politikai realitás teljes hiányát foglalja magában. A jövő választásokon a magyar nép két lényeges kérdésben dönt.

Az egyik a keresztyén agrár gondolat megvalósítása, a zsidó liberálizmussal és kapitalizmussal szemben, a másik az antikarlisták tábor küzdelme a karlista táboral szemben. Ez a két nagy probléma kerül eldöntésre. Jóllehet az országot különféle agitátorok járják be, mégis megállapítható, hogy az agitátorokból teljesen kijozanodott magyar

Az ajánlásoknál a következőkép szabályozták az eljárást: A egyes kerületekben a választópolgároknak legalább nyolc, legfeljebb tíz %-ának kell ajánlania a jelöltet. De ahol tízezernél több a választópolgárok száma, ott is csak ezer választópolgárnak kell ajánlania. Az ajánlási ívet adóknak leszavazottnak tekintendők. A belügyminiszter ezután utalt arra, hogy a titkosság kérdésében a miniszterelnök fog nyilatkozatot tenni. A választások legkésőbb június 10-ig meglesznek az egész országban és az összeülő országgyűlésnek olyan időben kell egybegyűlnie, hogy a július hó végén lejáró indennitást még a hó folyamán egy hónappal meghosszabbíthassa.

Az egyik a keresztyén agrár gondolat megvalósítása, a zsidó liberálizmussal és kapitalizmussal szemben, a másik az antikarlisták tábor küzdelme a karlista táboral szemben. Ez a két nagy probléma kerül eldöntésre. Jóllehet az országot különféle agitátorok járják be, mégis megállapítható, hogy az agitátorokból teljesen kijozanodott magyar

A kiscgazdapárt elfogadta a választójog tervezetét

A Kiscgazda és Polgári párt ma este Szijf Balint elnöklésével értekezletet tartott, amelyen résztvettek Bethlen István gróf miniszterelnök, Klebelsberg Kunó gróf, Tomcsányi Vilmos Pál és Mayer János miniszterek is.

Klebelsberg Kunó gróf szólt fel elsőnek: A választójogi törvényjavaslat tervezetét ismerteteti. A javaslat szerint férfiaknál az aktív választójogot a következő feltételekhez köti: 24 éves életkor, 10 évi magyar állampolgár-

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök szólt fel. Ugy látja, hogy a Kiscgazda és Pol. Árti Párt nagyrésze a titkos szavazás mellett van.

Tekintettel a két felfogásbeli különbséggel elválasztott táborra, nem kívánja sem párt, sem kormánykérdéssé tenni a szavazás módját, hanem szavazzon mindenki saját lelkiismerete és legjobb meggyőződése szerint.

Az értekezlet örömmel vette tudomásul a miniszterelnök kijelentéseit.

Ezután a pártértekezlet általánosságban egyhangúlag elfogadta az ismertetett választójogi törvénytervezetet és egy nyolc tagú bizottságot küld ki, amely a részleteket fogja meg tárgyalni. A pártértekezlet este 10 órakor ért véget.

A keresztyénpárt a nők választójogáért

A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártja ma este értekezletet tartott, amelyen Haller István elnökölt. Bejelenti, hogy a választói jogról csak hallomás alapján tájékozhatjuk a párt tagjait. Eszerint a férfiaknál 24 évet betöltött, 10 éves állampolgársággal bíró négy elemi iskola elvégzését és 2 évig helybenlakást igazoló férfiak szavazhatnak. A nőknél 30 éves életkor, 2 élő gyermek, ezek közül legalább az egyiknek 6 évesnek kell lennie, önálló kenyérkereset, középiskolai végzettség, vagy férjének középiskolai végzettsége mutatandó ki. A szavazás titkos, nem kötelező. Tudomása szerint a szavazást nem a bíróság, hanem közigazgatási szerv, vagy külön kinevezett elnök fogja vezetni.

Grieger Miklós a 24 ik életévét elfogadja. A 10 éves állampolgárságot is, de a négy elemi helyett elégnék tartja az irni olvasni tudást. A két évig helybenlakás ellen tiltakozik, mert ez a mezőgazdasági és ipari munkásság rovására menne. A nőket egyenrangúnak kell venni a férfakkal. A választás legyen kötelező és továbbra is a bíróság vezesse. A tisztviselők passzív választási jogát elvben ellenzi, amennyiben az államtól függő viszonyban vannak, de bizonyos kautálék mellett elfogadná, így például, ha a mandátum lejártá után 3 évig ki lennének zárva az illetők az előléptetésből.

Gerencsér István, Grieger feltételeit elfogadja. Ellenzi a négy elemi iskolát. A passzív választójognál szigorítást kíván, négy elemi és két évi ismétlőiskolához fűzné.

Ernst Sándor kéri a pártot, vegye fontolóra, hogy a választójog a párt közreműködése nélkül is elkészülhet és így a párt könnyen annak a veszedelemnek teszi ki magát, hogy megfoszthatja. Ezt a kérdést pártkérdéssé tenni nem lehet. Legyen az mindenkinek lelkiismereti kérdése. Fröhvirth Mátyas Ernst mellett foglal állást, de úgy véli, hogy a pártnak határozottan kell állást foglalni a választói jog kérdésében és le kell vonnia ennek a konzekvenciáját.

Kördy-Katona István nem járul hozzá a nők választói jogának korlátozásához.

Wirther László a lajstromos szavazást csak úgy fogadja el, ha az ország egész területére szól.

Szadecky-Kardoss Lajos a nők választói jogát védi, de követeli, hogy azt korhatárhoz ne kössék és a kötelező szavazást kívánja fenntartani.

Schlachta Margit a nők választói jogának kibővítését kéri.

Szabó József (budapesti) a lajstromos szavazásnak annyiban híve, ha azt az ország egész területére életbeléptetik, vagy veszedelemnek tartja, ha február 16-ika után az országot három hónapnál tovább tartó választási harc izgalmainak tennék ki. Ennélfogva vagy a nemzetgyűlést kellene tovább együtt tartani, vagy a választásokat korábban elrendelni.

Haller József csodálkozik, hogy Ernst a régi néppárt választójogi álláspontján van, holott őt is keresztyén-szocialista programmal választották meg, amelynek sarkalatos programja az általános titkos választójog. Nincs értelme annak, hogy a nők választójogát korhatárral korlátozzák.

Scholtz Jenő kijelenti, ha a kormány nem honorálja a párt kívánságait, akkor ellenzékbe megy át.

Turi Béla: A választójogi törvényjavaslatban a párt semmiféle megszüktést el nem fogad, valamint azt sem, hogy a szavazást közigazgatási szervek vezessék.

Ezek után több képviselő bejelenti a pártnak, hogy a földmives érdekek képviselői a párt kebelében új tömörülés keletkeznek. A párt ezt tudomásul veszi. A szervezkedés módja felett a legközelebbi konferencián fog a

párt dönteni. Elnök végül bejelenti, hogy a párt választójogi programjának érvényesülése érdekében a pártelnökség továbbra is mindent el fog követni.

Az értekezlet este 9 órakor véget ért.

Megadták a felhatalmazást

Budapest, jan. 26. A nemzetgyűlés mai ülését pontban fél 11 órakor nyitotta meg Bottlik József alelnök. Napirend szerint következik a felhatalmazási törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

A Ház a 18. szakaszt Bernolák Nándor népjóléti miniszter módosításával, ami a külföldről behozott szén minden métermázsája után illetéket szab ki, elfogadja, ugyszintén a 19. szakaszt is.

A 20. szakasznál sokorópátkai Szabó István határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a vallás- és közoktatásügyi miniszter felhatalmazást nyer arra, hogy az ideiglenesen alkalmazott tanítókat állami rendes tanítókká nevezze ki.

Vass József kultuszminiszter kéri az említett javaslat elfogadását.

A Ház a 20. szakaszt eredeti szövegében fogadja el és a 21. szakasz gyanánt sokorópátkai Szabó István határozati javaslatát iktatja be.

A 23. szakasznál Schlachta Margit mó-

dosító indítványt nyújt be a létszámfeletti tisztviselők elhelyezésére vonatkozólag.

Kállay Tibor pénzügyminiszter kéri a Házat, hogy miután ezen szakasz utolsó bekezdésében a kormány utasítatik arra, hogy ebben a kérdésben terjesszen elő törvényjavaslatot, amely javaslat már készen is van és a közeli napokban a minisztertanács letárgyalja, nemkülönben a tisztviselők létszámára vonatkozóan a törvényjavaslat szintén nyomtatás alatt van, — a szakasz eredeti szövegének elfogadására.

A Ház a szakaszt eredeti szövegében fogadja el.

A 25. szakasznál Kállay Tibor pénzügyminiszter bejelenti a Háznak, hogy ebben a szakaszban a kormány felhatalmazást nyer a vármórség szervezetének és tisztviselői létszámának megállapítására.

Az antant kívánja, hogy ebben a kérdésben törvényhozásilag történjék intézkedés. A javaslat előkészítés alatt van. A Ház a szakaszt eredeti szövegében fogadja el.

A Hangya támogatása

A 27. szakaszhoz Rassai Károly szólal fel. Figyelmezteti a nemzetgyűlést, hogy a lapokban közlemények jelentek meg arról, hogy az állam részesedéseket vállalt altruista célú magánintézeteknél. A maga részéről nem zárkózik el közérdekű intézmények támogatásától, de tudni szeretné, hogy ez az államelvek mily határig történnek.

Kállay Tibor pénzügyminiszter kijelenti, hogy a Hangyával tárgyalások vannak a betétgyűjtés megszüntetéséről. Természetes, hogy ezen betétek fejében hitelt kell a Hangyának nyújtani. Jelenleg még nem tud konkrét adatokkal szolgálni. Kijelenti, hogy a nemzetgyűlés előzetes hozzájárulása nélkül ez ügyben nem fog intézkedni.

Szilágyi Lajos esatlakozik Rassai felszólalásához. A köztudatban elterjedt az a hír, hogy a Hangya részt vesz politikai pártok támogatásában, nevezetesen a régi földmives párt támogatásában és a választásokon a kisgazdapárt támogatásában. Epen azért a Hangyának újabb támogatását rossz szemmel nézi. Kéri a. pénzügyminisztert, hogy a nemzetgyűlés

hozzájárulása nélkül ne intézkedjék ilyen ügyekben.

Rubinek István visszautasítja Szilágyi vádját, ami a Hangyát illeti. Ami pedig a kisgazdapártot illeti, annak nincs szüksége arra, hogy pénzzel dolgozzék. Szilágyi Lajos felszólalása csak kortes célokat szolgál.

A 29. szakasznál Bernolák Nándor népjóléti miniszter felhatalmazást kér arra, hogy egyes községek és törvényhatóságok rendeletileg bizonyos illetékek beállítására utasíttassanak a jótékonyági intézmények segítése céljából. A Ház a szakaszt a benyújtott módosító javaslattal fogadja el.

A 30. szakasznál Mayer János földmivelségi miniszter a zárószakasz elé új szakasz felvételét javasolja. Eszerint az országos földbirtokrendező bírósághoz a Kuriától és a közigazgatási bíróságtól beosztott bírák helyébe ideiglenes bírói állásokat rendszeresítsenek, valamint az ügyészi tárgyaló bizottságok helyére is.

A Ház a szakaszt a földmivelségi miniszter módosító javaslatával fogadja el.

Takarékoskodjunk

Schlachta Margit nyújt be ezután indítványt. Mivel 16 milliárdos deficitünk van, a legnagyobb takarékoságra van szükség. Epen ezért indítványozza, hogy utasítsa a nemzetgyűlés a minisztereket, hogy saját hatáskörükben hozzanak össze hozzáértő egyénekből egy bizottságot, amely vizsgáljon felül mindent, különösen az állami üzemeknél és birtokoknál rendeljék el a legnagyobb takarékoságot és vizsgálják meg azt is, hogy nem lehetne-e olyan intézkedéseket tenni, amelyek ezen állami üzemek és birtokok jövedelmezőségét fokoznák.

Kállay Tibor pénzügyminiszter egyetért Schlachta Margit indítványával, de az a nézete, hogy e tekintetben nincs törvényhozási intézkedésre szükség. Kivánatosnak tartaná, hogy az indemnitási vita befejeztével, amikor a pénzügyi bizottság megkezdi a költségvetés tárgyalását, Schlachta Margit ehhez nyujtsa be indítványát, ahol azt tárgyalás alá vennék.

Gaál Gaszton ismét elnök

Ezután a Ház elnökének megválasztása következik.

Elnök felolvastatja a házszabályok 232. szakaszát.

A szavazatok összeszámolása után megállapítást nyert, hogy leadatott 131 szavazat s ezek közül 99 Gaál Gasztonra, 23 Szilágyi Lajosra esett, a többi pedig megszo-

Schlachta Margit ezzel egyetért és így indítványát visszavonja.

Rubinek István új szakasznak beiktatását kéri, amely szerint a korlátolt forgalmi birtokokra nézve is kötelezni kellene az érdekelt birtokosokat, hogy az 1920. évi 36. t. c. második szakaszának 1, 2, 3. pontjaiban megjelölték részére ezen pontokban meghatározott terjedelmű haszonbérleteket és a törvény második szakasza 6-ik pontjának megfelelő haszonbérleteket közvetlenül is engedjék át birtokába.

A Ház Rubinek Istvánnak ezen indítványát 31-ik szakasz gyanánt elfogadja. A zárószakaszt pedig az előadó módosításával fogadja el.

Elnök ezután bejelenti, hogy az indemnitás részletes tárgyalása befejeztetett, az indemnitás megszavaztatott, tehát a sürgősségre vonatkozó intézkedés megszünt.

Elnök határozatként kimondja, hogy Gaál Gaszton a nemzetgyűlés elnökévé megválasztott.

Ezután bejelenti, hogy Sándor Pál és Szerényi József báró sürgős interpellációra kértek és kaptak engedélyt és napirendi javaslatot tesz.

Elnök ezután 5 perc szünetet rendelt el.

Debrecen utcái a porban

Még a múlt év őszén a népjóléti miniszter rendeletet adott ki az összes törvényhatósági bizottságokhoz, melyben elrendeli, hogy az utcák, terek locsoltatásáról a városok idejében gondoskodni tartoznak. A rendeletet akkor a tanács kiadta a mérnöki hivatalnak, hogy az utcák locsoltatásáról tegyen véleményes jelentést, továbbá arról is, hogy mibe kerülne az utcák és terek szakszerű locsoltatása.

A mérnöki hivatal a megbízásnak eleget téve elkészítette javaslatát és azt tegnap jelentés alakjában betérjesztette a tanácsnak. A jelentés szerint *Debrecen utcáinak, tereinek egy napi locsoltatása 30 ezer koronába kerülne*, mely évi 200 locsoló napot számításba véve *6 millió korona kiadást jelentene a városnak*.

Ennél a számításhoz a mérnöki hivatal négyzetméterenkénti locsolásra 2-8 fillért vett alapul.

A rendelet azt is kimondja, hogy a házak előtti járdát és az uttestnek egy, a házak előtti részét a háztulajdonosokkal locsoltassa a város. Ez esetben a locsolás egy nap négyzetméterenként 4 fillérbe kerülne.

A mérnöki hivatal javaslatot tett még oly irányban is, hogy a város a meglévő két locsológéphez szerezzen még 15 locsológépet és ezzel locsoltassa a főbb utvonalekat és nyilvános tereket. A locsolás így tagadhatatlanul olcsóbbá kerülne; a tanács ezt a javaslatot azonban kénytelen volt elutasítani, mivel a locsolás így is belekerülne 2 millió 300 ezer koronába.

Hosszas és nagy vita után a tanács elfogadta *Vásdny István* tanácsnok idevonatkozó javaslatát.

Eszerint a tanács kimondta, hogy a nyár folyamán a Petőfi-tér, Deák Ferenc, Hunyadi, Piac, Péterfia-utcák és Simonyi-ut locsoltatásának elvégzésére vonatkozólag megkeresi a köztisztasági és fuvarozási vállalatot, tegyen javaslatot, hogy ezen utvonalek locsoltatása mennyibe kerülne.

A tanács azzal mit sem törődött, hogy a Csapó-, Kossuth-, Széchenyi és más utcák is mennyire porosak. Nevezetesen a többi utcák locsoltatásáról most egyelőre nem gondoskodott.

Nem is szólunk a Nagyerdő sétányairól, ahol nyáron vágni lehet a port.

A Csokonai-színház fűtése

A városi tanács tegnap délelőtti ülésén dr. Vass Károly tb. tanácsnok, aki a kulturális tanácsnok távolléte alatt a kulturális osztályt is vezeti, bejelentette, hogy *Kardoss Géza*, a Csokonai-színház igazgatója beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben a közgyűlés által megszavazott 150 öl tűzifa segélyéből újabb 50 öl fa kiadását kéri. A beadványban *Kardoss Géza* megjegyzi, hogy ha a 150 öl fa adományozásáról szóló közgyűlési határozat nem nyerne kormányhatósági jóváhagyást, akkor hajlandó a kiutalt fa árát megtéríteni.

A tanácsnok a beadvány vétele után a számvétségől javaslatot kért a kérelem teljesíthetősége kérdésében. A kérelemmel szemben a számvévi javaslat beszámol arról, hogy a színházgazdát a városnál eddig 300 ezer koronával van hátralékban különböző díjak címén, azonkívül az engedélyezett 11 ezer kilowatt villamos áram kedvezményből 7 ezer kilowattot már elfogyasztott. Ennélfogva a számvétség azt javasolja, hogy a kérelmet a tanács utasítsa el.

Magoss György tiszti főügyész a kérelem megadása mellett volt, bár ő is kimondta, hogy a tanács hívja fel *Kardoss Géza*-t a városnál levő tartozásának kiegyenlítésére.

Hosszas vita és közbeszólások után a tanács azt határozta, hogy a kérelmet csakis azon esetben teljesíti, ha 300 ezer korona tartozásából a színházgazdát legalább 200 ezer koronát befizet a város házipénztárába.

Az egyik tanácsnok megjegyezte azt is, hogy a színház igen jól megy. Naponként zsúfolt házak mellett játszanak és bizonyosodott, hogy a színház elsőrendű üzleti vállalkozás.

NAPI HIREK

— **Engesztelő szentmiseáldozat a pápáért.** XV. Benedek pápa halála alkalmával az engesztelő szentmiseáldozat 28-an délelőtt 10 órakor lesz megtartva.

— **A közegészségügyi bizottság ülése.** Debrecen város közegészségügyi bizottsága szombaton, holnap délelőtt 11 órakor *Csöke Sámuel* h. polgármester elnöklete alatt ülést tart. Az ülés tárgysorozatán közegészségügyi dolgok szerepelnek.

— **Az Egyetemi Lapok és a város.** *Pongrácz Elemér* joghallgató beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben a megindítandó „Egyetemi Lapok” költségeire 15 ezer korona segítséget kér a várostól. A tanács azon indokolással, hogy a saját hivatalos lapjára sincs a városnak pénze, a kérelmet elutasította, azonban értesíteni fogja az illető kérelmezőt, hogy az Egyetemi Körnek más cím alatt segítyezést nyújthat.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután 3 órakor *Dr. Vargha Emil* tb. főjegyző elnöklete alatt ülést tart. Az ülésen több közgyűlés elé kerülő ügydarabot készítenek elő, ezek között a városi közkórház állami kezelésbe vételének jegyzőkönyve, továbbá a vízművek megvizsgálása tárgyában érkezett népjóléti miniszteri leirat is szerepelt.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Józsa Lajos* tartalékos alhadnagy debreceni lakost a IX. fizetési osztályba ideiglenes minőségi II. oszt. állampénztári tisztvé a sarkadi m. kir. állampénztár kirendeltségéhez kinevezte.

— **A nyugdíjellenőrző bizottság ülése.** Debrecen város nyugdíjellenőrző bizottsága ma délelőtt 11 órakor *Csöke Sámuel* h. polgármester elnöklete alatt ülést tart. Az ülésen több nyugdíjazási ügyet készítenek elő a januári közgyűlésre.

— **A szövetválasztások.** Moszkvából jelentik: Tegnap volt a szövetválasztások első napja Moszkvában. Az eddig megválasztott 154 képviselő közül csupán 10 pártonkívüli, a többi kommunista. *Lenin*, *Trockij* és *Kamenev*et dísztaggá választották meg.

— **Meddig lehet befizetni a külsőségi telekértékadót?** A telekértékadó fizetésére vonatkozólag a városi tanács 277-922. sz. határozatával kimondta, hogy a külsőségi telekértékadó kamatmentes befizetésének határidejét az 1919. évi kivetésre 1922. március végéig, az 1920. évi kivetésre 1922. június hó végéig, az 1921. évi kivetésre pedig az 1922. augusztus hó végéig kiterjeszti, illetve meghosszabbítja. Az 1922. évi külsőségi telekértékadó fizetése pedig közzadók módjára negyedévenként válik esedékkéssé.

— **Debrecen a Nagypénteki Társaságban.** A városi tanács tegnap délelőtt tartott ülésén kimondta, hogy belép a Nagypénteki Társaságba alapító tagként 500 korona adománnyal.

A puccs és az ifjuság

Budapest, január 26. A nemzetgyűlésen az indeminációs vita során egyes képviselők az egyetemi ifjuságról akként nyilatkoztak, mintha megtévesztés és félrevezetés lett volna az oka az ifjuság legutóbbi állásfoglalásának. *Szilágyi Lajos* nemzetgyűlési képviselő, a dolgot egyenesen úgy állította be, mintha a Tudományegyetem és a Műegyetem ifjusága, az országos pártok példáját követve a királykérdés alapján két ellenséges táborra szakadt volna.

A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetségének 46 főiskolai egyesületet reprezentáló intézőbizottsága foglalkozott e kérdéssel és kimerítő tanácskozás után egyhangú határozatot hozott, amelyben *tilttakozik az ellen az insinüció ellen, mintha az ifjuság nemzetpolitikai állásfoglalása egyszerűen lenne bármely pártpolitikával.* A szövetség megállapítja, hogy sem a királykérdés, sem más időszerűtlen, vagy időszerű politikai kérdés nem alkalmas arra, hogy a Tudományegyetem és a Műegyetemi ifjuságának nehéz és közös harcokban összekovácsolt egységét megbontsa, bármennyire óhajtanak is ezt egyes politikuskok.

— **A kompetencia-fa kiadása.** A debreceni Gazdasági Egyesület legutóbb beadványt intézett a városi tanácshoz, melyben kéri, hogy a háztulajdonosok részére az 1920-21. évi fakompetenciát utalja ki. A tanács a kérelemnek helyt adva elhatározta, hogy a kompetencia-fát az 1920. évről a közgyűlés által megállapított árban, vagyis a hasábfát 2000 koronás, a botfát 500 koronás árban február 15-étől kezdve kiadja. Az 1921. évi kompetencia-fát azonban készlethiány miatt a tanács most nem utalhatja ki. A kompetencia-fa eddigi kiadását az késleltette, hogy a nagy hó miatt 500 munkás kénytelen volt a munkát beszüntetni és így az erdőn a fa kitermelése és összehordása késedelmet szenvedett.

— **Megrepedt gázcső a zsinórpadláson.** Az államrendőrség átiratot intézett a városi tanácshoz, melyben azt tudatja, hogy a Csokonai-színház zsinórpadlásán egy gázcső megrepedt s annak gyors kijavítása szükségessé vált. Tekintettel arra, hogy a csőrepedés következtében bajok származhatnak, a tanács megbízta a mérnöki hivalt, hogy a szükségessé vált javítási munkálatokat sürgősen eszközölje.

— **Az Éme** a február 4-én rendezendő estély vigalmi bizottságát és az összes rendezőket felhívja, hogy pénteken azaz 27-én délután fél 5 órakor a club helyiségbe mulhatatlanul megjelenjenek.

— **Tűz az egyetemi klinikán.** Megirtuk tegnap, hogy az egyetemi klinika belső telepén (régii közkórház) éjjel 12 órakor tűz támadt. A tűz az üvegházban keletkezett s igen veszedelmes volt, mert az üvegházban nagyon sok forgács, fa és más gyúlékony anyag volt felhalmozva. A tűzoltóság két órai megfeszített munka után eloltotta a tüzet. A kár nagy, mert elpusztult az egész üvegház, ugyszintén az ott elhelyezett drága virágok is. A tüzet az üvegházban elhelyezett kemence tulfűtöttsége okozta. Pusztta szerencse, hogy a kertész, aki máskülönben állandóan az üvegházban szokott aludni, éppen aznap éjjel nem töltötte otthon az éjszakát.

— **Mosoiu erdélyi miniszter.** Bukarestből jelenti az Orient Radio: A kormányt két erdélyi miniszterrel egészítették ki. *Mosoiu* tábornok közlekedésügyi miniszter és *Cosma Aurél* dr. közmunkaügyi miniszter lettek. *Mosoiu* tábornok tudvalevőleg hosszabb időt töltött Debrecenben az oláh megszállás alatt.

— **Tollfosztás a szegényházban.** A városi tanács tegnap délelőtti ülésén dr. *Vass Károly* tb. tanácsnok bejelentette, hogy a szegényházi gondnok elszámolt a tollfosztásból begyűlt díjakról. Az elszámolás szerint a városi szegényház ápolójai legutóbb 10,000 korona áru tollat fosztottak ki. Az ebből begyűlt pénzösszeg egyharmada a szegényeket illeti, azt már ki is osztotta, míg az összegnek kétharmad részét beszolgáltatta. A tanács a jelentést tudomásul vette egyben elhatározta, hogy a beszolgáltatott összeget az alamizsnaváltás-alaphoz esatolja.

— **Az OMB felszámolása.** Bécs, január 26. Február elején Bécsben megkezdődnek az Osztrák Magyar Bank likvidátorainak tárgyalásai az utódállamok képviselőivel. Mint értesülünk, a tárgyalások hosszabb ideig fognak tartani, mert a bankot érintő kérdések egész sorát kell megtárgyalni és lehetőleg megoldani. A megbeszélések főleg a bankjegyek beváltása és felosztása, valamint a bank aktíváinak és passzíváinak megállapítása körül fognak forogni. A likvidátorok az egyes utódállamokkal folytatott külön tárgyalások folyamán már eddig is messzemenő megegyezést létesítettek.

— **A közkórház átvétele.** Ismeretes, hogy a városi közkórház épületeit az állam az egyetemi klinikák egy részének elhelyezése céljából, saját kezelésébe vette át. Az átvétel most már befejezést nyert s az átadásról szóló jegyzőkönyvet *Dr. Tóth Emil* tanácsnok felolvasta a tanács tegnap délelőtti ülésén. A tanács a jegyzőkönyvet teljes egészében tudomásul vette. Most a jegyzőkönyv a közgyűlés elé kerül.

— **Debreceni utmutató.** A napokban hagyta el a sajtót *Dr. Horiobagyai Ernő* szerkesztésében a Debreceni Utmutató. Ebből az utmutatóból a városi tanács 10 példányt 90 koronáért ügyosztálya számára megrendelt.

A közös gobelinek

Szünet után Sándor Pál terjeszti elő interpellációját. A múlt vasárnap vezércikk jelent meg a „Pester Lloyd”-ban Gratz Gusztávtól, amely az Ausztria és Magyarország közötti vagyon likvidálásáról szól. Ez a közös vagyon milliárdokra rug. Ebben a vagyonban igen nagy mennyiségű gobelin szerepel, amelyeknek értéke a jelen viszonyok között kiszámíthatatlan. Ezeket Ausztria el akarja zálogosítani három millió angol fontért. Egy hollandiai barátjától azt az értesítést kapta, hogy ezeket a gobelineket egy hollandi csoport akarja megvásárolni és ezért óvást emel ennek eladása ellen és ugyanígy fog cselekedni Csehország is.

Ausztria azzal érvel, hogy pénzügyi helyzetét akarja ezzel rendezni. Ennek oka azonban egészen más. Ausztria az antanttól többé segítséget nem kap, ennél fogva igen kellemtelen pénzügyi helyzetbe került. A pénzügyi helyzetnek leromlására egy pár adatot sorol fel. A múlt év októberében 75 milliárd bankjegy volt forgalomban, amely decemberben 180 mil-

liárdra, januárban pedig 250 milliárdra emelkedett. Ausztria pénzügyi összeomlása küszöbön áll s ezért akarja ezeket a gobelineket elzálogosítani. Értesülése szerint tárgyalások vannak Ausztria felosztásáról. Ez reánk nézve nagy baj volna, mert így összességében körülötünk a gyűrű. Nem szabad engednünk, hogy e tekintetben meglepetés érjen bennünket. Ausztria felosztásánál fontos kérdés az is, hogy mi lesz az elcsatolt nyugatmagyarországi megyékkel. Ezért a következő interpellációt intézi a külügyminiszterhez: Van-e tudomása a külügyminiszternek arról, hogy a tulajdonunkat is képező gobelineket Ausztria el akarja zálogosítani, és miképp véli ezt meggátolhatni?

Foglalkozik ezután Ausztria politikájával és pénzügyi összeomlásával. Kérdi, hajlandó-e ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban az antant képviselőivel érintkezésbe lépni már csak azért is, mert felmerülhet az elcsatolt nyugatmagyarországi megyék kérdése is.

Az interpellációt kiadják a külügyminiszternek.

A lakásrekvirálás

Szerényi József interpellációját a népjóléti miniszterhez intézi és kérdi, hajlandó-e a lakásrekvirálást a lakók kimérésével és a lakással nem bírók érdekében eszközölni, valamint hogy ezek a rekvirálások a kereskedelem érdekeit kellőképpen megvédjék.

Bernolák Nándor népjóléti miniszter: Kétségtelen, hogy történtek a rekvirálás alkalmával súlyos hibák. Ezeket is meg fogják vizsgálni és a megtorló intézkedések nem fog-

nak elmaradni. Azonban ennek érdemi része a törvényszék elé tartozik és neki e tekintetben nincs módjában konkrét intézkedéseket tennie, de hiszi, hogy az igazságügyminiszter meg fogja adni az orvoslást. Tavasszal újra megindul az építkezés és akkor hamarosan meg fogják oldani a lakáskérdést.

A miniszter válaszát mind a Ház, mind az interpelláló képviselő tudomásul veszik. — Elnök az ülést háromnegyed 3-kor berekeszti.

Magyar-román perszonál unió?

Budapest, január 26. A román-magyar perszonál unió még egyre kísért. A Daily Express közöl egy fantasztikus hírt, amely arról szól, hogy Ausztriát fel akarják osztani Jugoszlávia, Olaszország és Csehország között és minthogy Románia ebben az osztzkodásban nem részesülhet, úgy fogják kárpótolni, hogy Magyarországot egy koronás fő uralma alá hozzák Romániával.

Illetékes helyről erre vonatkozólag a következő információt kaptuk:

A Daily Express fantasztikus hírének semmi alapja nincs. Illetékes helyről már megcáfolták, hogy a magyar kormány akár közvetlen, akár közvetett úton érdeklődött volna a román körök álláspontja felől a perszonál unió kérdésében. Így tehát az erre vonatkozó nyilatkozat sem állhat meg.

Az egyik vezető román politikus a perszonál unióról úgy nyilatkozott, hogy a liberálisok egy része tényleg híve a román-magyar perszonál uniónak.

A szerbek kiüritik Szeged határát

Budapest, január 26. A határmegállapító bizottság Alsólendva környékén már döntött a határmegállapítás kérdésében és most tovább halad a déli határokon. Szabadka környékén várható most határkiigazítások. Szabadkáról közvetett úton arról értesülünk, hogy a szerbek kiüritik Szeged-Alsótanya megszállva tartott területeit. A Szegedhez tartozó Alsótanya kerület és 9760 hold terület még mindig megszállás alatt van.

Szeged város közgyűlése nemrégiben a miniszterelnökhöz és a külügyminiszterhez feliratot intézett, hogy a megszállott területeket mielőbb felszabadítsák és az ott lakó 5400 magyar embert mielőbb magyar uralom alá helyezték. A felirat megemlíti még azt is, hogy a szerbek kipusztították az erdőket, szőlőket és a köz- és magánvagyonot barbár módra rongálják.

A kormány külügyi képviselője intervenált a belgrádi kormánynál a kiürités iránt. A jugoszláv kormány nem sietett a válasszal. Szombaton az Alsótanyát megszálló szerb őrség parancsnoka belgrádi hír szerint már megkapta a mielőbbi kiüritésre vonatkozó ukázt.

A jugoszláv kormány valószínűleg igen rövid időn belül megadja a magyar diplomáciai képviselőnek a hivatalos választ a még megszállva tartott terület átadására vonatkozólag.

Belgrád, január 26. (Avala.) Pasics miniszterelnök a parlament tegnapi ülésén tett külpolitikai exorzéjában egyebek között azt mondta, hogy a Magyarországgal való határmegállapítás csak lassan halad előre.

A határmegállapító bizottság a békeszerződés határozatainak sommibevevéssel ítélte oda területeket Magyarországnak. A jugoszláv

kormány a nagykövetek tanácsánál tiltakozott ez ellen és követelte a rektifikációt. A nagykövetek tanácsa úgy döntött, hogy kérésünket azonnal megfontolás tárgyává teszi, mielőtt a határmegállapítási munkálatok befejeződnek.

Baranya kiüritését még a békekonzferencián határozták el. A jugoszláv kormánynak abban nem volt semmi része. Hosszas baranyai tartózkodásunkért a felelősség a pécsi magyar emigránsokra hárult, akik ellene szegültek a kiüritésnek és mindenáron ott akartak maradni a szerb megszállókkal együtt, amíg csak lehetett.

Belgrád, január 26. Károlyi Mihály gróf és Jászi Oszkár jelenleg Belgrádban időznek. Ismételt tanácskoztak Nincsiés külügyminiszterrel.

Károlyi Mihály Pasics szerb miniszterelnököt is meglátogatta.

Uton a királyi gyermekek

Páris, jan. 26. A magyar királyi pár gyermekei ma utaznak Bordeaux felé. A Matin szerint Poincaré miniszterelnök minden intézkedést megtett arra, hogy a királyi család gyermekei Párisba jöhessenek és innen a Sud.-Expressen folytathassák utjukat, de ekkor már az elutazás megtörtént. A gyermekek Lyonon, Bordeauxon át fogják elérni a spanyolhatárt. Külön kocsiikat bocsajtottak rendelkezésükre és a francia kormány meghagyta a San Sebastiani francia konzulnak és a madridi francia nagykövetnek, tudassák Zita királynéval, hogy kívánságait minden tekintetben respektálni fogják.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER
OSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!

A toborzás

A toborzás minden magyar hazafinak közös érdeke. A toborzásra eleve kijelölt január hónap vége felé közeledik. Megállapíthatjuk, hogy amíg a toborzás kezdetén több oldalon bizonyos tartózkodás volt észlelhető, később annál inkább fokozódott a derék magyar ifjak érdeklődése, úgy, hogy ma már alapos reménységünk lehet arra, hogy az önkéntes honvédség szükreszabott kerete, ha nem is a pontos határidőre, de mégis be lesz töltve a hazafias magyar elemek felbuzdulásának eredményeként.

Pedig a toborzáshoz az antant kényszere folytán ezúttal alaposabb előkészítés nélkül a szükséges létszámot lehetetlen rövid idő alatt kellett összehoznunk. A munka ennek folytán a legnagyobb lelkiismeretesség mellett is magán viselte a hevenységesség jellegét. Arra kellett törekednünk, hogy az eljárást a közeljövőben tökéletesítsük. Az esetleg előfordult hibáknak kiküszöbölésében és abban, hogy a magyar haderőnek önkéntes honvédsége a lehetőség szerint tökéletesedjék, minden hivatalos és nem hivatalos szervnek, sőt minden becsületes magyar embernek továbbra is vállalva kell működnie.

Ha már ilyen felette kicsinek szabták meg a hadsereg létszámát, legalább azt érjük el, hogy az úgy tagjainak egyéni kiválósága, mint a fegyelem, kiképzés és szervezés tekintetében lehetőleg mintaképe legyen a tökéletességnek. Hogy mit jelent a fegyelmezett hadsereg, ha még olyan kicsi is, azt hazánk legszomorúbb napjaiban tapasztaltuk, amikor a környező ellenségek kezdetlegesen összeszedett, de fegyelmezett járőrökkel rabolták el hazánk kétharmadát, mert nem tudunk velük szemben néhány igazán fegyelmezett zászlóalj kiállítani. Ezek a tapasztalatok legjobban mutatják mennyire létérdeke minden magyarnak, hogy a honvédség lehetőleg hamar a tökéletességnek minél szebb példája legyen. Annak tehát, akinek az a hite, hogy minden magyarok örök hazája csak addig marad magyar, amíg a fegyver megbízható magyar embernek kezében van, kötelessége, hogy önkénteseket toborozzon a három színű zászló alá.

Elszakított véreink jogai

Budapest, január 26. Kutkafalvi Miklós holnap sürgős interpellációt terjeszt elő a külföldi imperium alá került honfitársaink kisebbségi jogainak védelme tárgyában. Beszéde kapcsán ismertetni fogja azt a választjegyzéket, amelyet Benes adott a népek szövetségének felhívására. M.T.I.

A pápát eltemették

Róma, jan. 26. A pápa temetését csütörtök délután 3 órára halasztották.

Róma, jan. 26. A „Corriere D'Italia” kikel a „Tribuna” és a „Giornale D'Italia” tegnapi jelentése ellen, amely elítéli Merry Del Val akcióját. A „Corriere D'Italia” megállapítja, hogy az olasz kormánnyal hivatalosan egyáltalában nem közölték a pápa halálának híreit.

Róma, jan. 26. A Vatikánban élénk megbeszélések folynak. Amint az előjelek mutatják, az olaszok Ratti bibornokot, a franciák Gasparri vagy Mercier bibornokot szeretnék látni a pápai trónon. Az olaszok biznak abban, hogy többséget fognak szerezni a választás alkalmával jelöltjüknek és maguknak számítják a német és magyar biborosok szavazatát is.

Róma, jan. 26. Az olasz sajtó közlései szerint a jezsuiták minden erejükkel azon dolgoznak, hogy a pápaválasztás alkalmával ne olasz, hanem idegen libornok kerüljön az egyház élére. Ezzel szemben az olasz katolikus néppárt nemzeti pápát óhajt, akinek pápasága garanciát nyújt arra nézve, hogy az olasz katolikus politikai hatalom továbbra is régi erejében fennállhasson.

Róma, jan. 26. XV. Benedek pápa földi maradványait délután 2 órakor a Szentség kápolnájából átszállították a Szent Szív kápolnába. A holttestet beszentelték, lezárták a külső koporsókat, azután a temetési menet elindult a pápai sírboltba, ahol a pápát örök nyugalomra helyezték.

— **Eljegyzések.** Borbély József—Sztabó Máriával, Babos Károly—Vitéz Annával.

— **Nykosz közgyűlés.** Értesítjük az alapító pártoló, rendes, rendkívüli és pártfogolt tagokat, hogy február hó 5-én (vasárnap) délután 3 órakor a városháza dísztermében évi rendes közgyűlésünket tartjuk, amelyre a tagok szíves megjelenésüket kérjük. Targysorozat: Elnöki megnyitó. Titkár jelentése a múlt évről. Országos elnökség rendeleteinek közlése. Választmányi, felügyelői tagok választása. Indítványok. — **Nykosz elnökség.**

— **Sassanov emlékiratai.** Sassanov, a Varsóban időző volt orosz külügyminiszter bejelentette, hogy emlékiratai legközelebb meg jelennek. Sassanovhoz közel álló személyiségek állítása szerint az emlékirat a legkiméletlenebb nyíltsággal világít rá a legutolsó 15 év diplomáciai és katonai eseményeire és általában sok ismeretlen anyagot tartalmaz.

— **Köztemető-bizottság.** A városi tanács tegnap délelőtti ülésén szóba került, hogy a köztemető megnyitása még mindig csak papíron szerepel. A tanács a köztemető létesítésére köztemető-bizottság megalakítását határozta el. Ez a bizottság az építési programot fogja kidolgozni és a köztemető céljaira alkalmas területet jelöli ki. Az ügy idevonatkozó iratait a tanács kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak, mely ezt az ügyet ma délután már tárgyalni fogja.

— **Házasságkötések.** Csóka Sándor földműves—Szabó Eszterrel, Szabó László kaptafaragó—Kasza Eszterrel, Darnóczy Elek Dozso munkásbiztosító intézeti hivatalnok—Jakabfalvy Máriával, Lovas Béla földbirtokos—Szabó Piroskával, Szolnoki Lajos patkógyári könyvelő—Nagy Rózával, Lukács Gergely ny. csendőrtiszt helyettes—Zétényi Irénnel, Bakator József eszmadia—Tóth Margittal.

— **El ne mulassza a megjelenést a Napsugár vagyonmentő árverésén. Ma van az utolsó nap. Árverés Piac-utca 10. szám alatt délután 3 órakor.**

— **Kolera Lengyelországban.** Berlinből jelentik: Lengyelország keleti határain körülbelül 50 kilométer mélységben kolerajárvány pusztít. A járványt valószínűleg az Oroszországból érkező bevándorlók hurcolták be. A járvány terjed, a halandóság igen nagy.

— **„Napsugár” vagyonmentő árverés ma és holnap délután 3 órakor Piac-utca 10. I. alatt.**

— **Félegyháza és a Petőfi-szobor.** Nemrégiben mi is írtunk arról a versengésről, amely a Segesvárról megmentett Petőfi szobor végett Kiskörös és Kiskunfélegyháza között keletkezett. A versengésben végül is Félegyháza maradt győztes és Félegyházának Petőfi-szobor-bizottsága tegnap délután Budapesten tartott ülésén át is adta azt az 50 ezer koronát, amelyet a Petőfi-háznak adományozott és a szobor elszállítása költségeire 300 ezer koronát fizetett le. Félegyháza egész lakossága nagy buzgalommal készül a szobor felavatására.

— **Halálozások.** Illés Viktória koldus ref. 72 éves, Olasz Mihály kisbirtokos ref. 78 éves, Felleg Róza ref. 7 hónapos, özv. Németi Gáborné Vedres Julianna ref. 67 éves, Moesár Sándor földműves ref. 21 éves, Mészáros Lajos ref. 7 napos, Richer Károly könyvkötőmester r. kath. 77 éves, özv. Somogyi Imréné Csukás Lujza ref. 40 éves, Orbán Péter vákáncsos g. kath. 63 éves, Szatmári Ferenc ref. 6 hónapos, Pálkás Mihály máv. ács r. kath. 75 éves, Drumár Janos ny. máv. főellenőr r. kath. 55 éves, Láncai Pál ref. 8 éves, Orbán Sándorné Berecz Etel ref. 29 éves, Tar Irén ref. 19 éves, Éles Sándor ref. 29 éves, özv. Szentpéteri Mihályné Hornyák Erzsébet ref. 76 éves, Szabó Zoltán ref. 2 napos, Szabó Jenő ref. 2 napos, Kass Józsefné Nagy Julianna ref. 33 napos, Boros György ref. 13 hónapos, Csikos Sándor ref. 64 éves, özv. Mártha Imréné Bana Eszter ref. 65 éves, Tar Erzsébet ref. 13 napos, Ádámku János r. kath. 19 napos, özv. Ekkel Pálné Balogh Mária r. kath. 88 éves, Nagy József ref. 62 éves, Kerekgyárió István ref. 47 éves, Balogh Irma g. kath. 1 hónapos, Tóth Mihály ref. 80 éves.

— **Hadigondozottak cipőjavítása** műhelyünkbe elfogadtatik Szent Anna utca 12. sz. a.

N A P I R E N D

Péntek 1922 január 27

Prot.: Lothár. Kath.: Ar. sz. János.

Közművelődési könyvtár nyitva d. e. 10—1-ig, d. u. 4—7-ig.

Kollégiumi könyvtár: Nyitva d. e. 10—12-ig.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel A) bérletben „Pillangó kisasszony”, dráma 1 felvonásban, „Pardon... fenség”, játék 1 felvonásban, „Csókvasár”, operett felvonásban.

Apollo mozgó) előadások kezdete
Uránia mozgó) 5, 7, 9 órakor
Uranus mozgó)

Szönyeg- és gobelinszővő tanfolyam kiállítása délelőtt 10—1-ig a Kereskedelmi Csarnokban.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése délután 3 órakor a városháza kistanácstermében.

A Petőfi-dalkör választmányi dalkör este 7 órakor az Iparos tanonciskolában.

A „Napsugár” vagyonmentő vására délután 3 órakor Piac-utca 10. szám alatt.

IV. Károly apanázsa

Páris, jan. 26. Az Havas-ügynökség teljesen legből kapottnak jelenti ki a „Matin” ama híret, hogy a nagyköveti konferencia tegnap megállapította Károly király és Zita királyné nyugdíjának nagyságát.

Páris, jan. 26. A nagyköveti konferencia tegnap foglalkozott Károly király ellátásának kérdésével. Az „Echo de Paris” értesülése szerint Károly király évi apanázst *nat mille frankban* állapították meg. Ezt az összeget Magyarország, Ausztria, Csehország, Jugoszlávia és Románia közt fogják felosztani.

N
DEBRECZENI NYOMDÁSOK
FOLYÓ ÉVI FEBRUÁR HÓ 12-ÉN
VASÁRNAP ESTE 6 ÓRAI KEZDET
TEL RENDEZIK NAGYSZABÁSÚ

**ÁLARCZOS
BALJUKAT**

A MUNKÁS OTTHON (Margit-fürdő)
KELLEMESEN FÜTÖTT DÍSZTER-
MÉBEN. TOMBOLA. KONFETTI ÉS
SZERPENTIN. SZÉPSÉGVESÉNY.

SZÍNHÁZ.

cc

Pardon... fenség!

(Márkus Károly egyfelvonásos játéka. Bemutatta a Csokonai-színház)

Igazolatlan sikerek és igazolatlan bukások mindig voltak a színpadon, de az is igaz, hogy a siker talán sehol sem annyira matematikus dolog, mint épen a Csokonai-színházban, amely a legváltozatosabb és legegyszerűsebb helyiakkal dolgozik s így heterogén sokaság elé viszi a darabokat. Ilyen publikum tetszésének vagy nem tetszésének akárhányszor teljesen „ad hoc” oka vannak s erre az „ad hoc” sikerre számított tegnap este a Csokonai-színház, amikor színe hozta egy helyi szerzőnek, Márkus Károlynak egyfelvonásos játékát.

A darabot az író önmaga is szemérmesen játéknak nevezi s ez egyúttal önkritika is, mert ugylátszik, tisztában van vele, hogy ami benne lüktet, nem meleg vér, csak festett víz. Ez elvégre még nem szerencsétlenség mert hiszen a főherceg, a színész és a színésznő ismert szerelmi háromszöge a letűnt császári Bécs felé mutat, a fura város, a dél-

német vidámsága és szlávosan szenvedélyes Bécs felé, amely mindenkor „Himmelhoch jauchzend, zu Tode betrübt” — intézte szívügyeit, több festett vízzel, mint meleg vérrrel. Ismételve, nem szerencsétlensége tehát az egyfelvonásos játéknak, e kis feuilleton-dramának a bágyadság és a kellemeteskedő preciozításra való törekvése, ami hasonló bécsi darabok sajátos ereje. De viszont észre lehet venni, hogy hiányzik belőle az a bizonyos hangulat, ami a népiességből és a kispolgáriasságból csap fel a régi és az új osztrákok hasonló témájú darabjaiba s még azonkívül egy más valamit is.

Az efajta játékok stílusa megköveteli, hogy a technika, a pontos és a feszültséget folyton megtartó technika állandóan megtartsa az ötlet lélekzetét és ami fő, sohase legyen nagyképu. Ne lehessen észrevenni a külső felületen, de annál inkább jelen legyen a belső felületen, ahol minden igazi konfliktus lejátszódik. Ez a másik hibája Márkus Károly kis darabjának, a nagyképu technika, az hogy a percek hatására számítóan épít és nem arra, hogy a darabnak, amelynek nincs elég története, cselekvése és élete, legalább a lelkéből és a monétéből csapjon ki az igazság a nézőterre.

Az egész játék egyetlen jelenetre van főlépítve, arra a hármásra, amikor a színész a hűvös főherceg és a démoni színésznő között levekezi a pózt és a megaláztatások pillanatában nem egyéb többé, mint a párjáért reszkető férfi. Ezért íródott az egész kis játék, ez a tapasztalat izgatta az íróját s ennek a jelenetnek ragasztotta alája vagy föléje az egész darabocskát, ami se nem jó, se nem rossz, csak épen nem történik beane semmi ezen az egy jeleneten kívül és azután az azután a főherceg- és a színésznő a legnagyobb zavarban vannak, hogy mivel töltsék ki az időt a függöny felgördültétől az összeapadásig. S ez a megállapítás nem jelenti azt, hogy ne volna a darabban, ha nem is színpadiság, de valami kellemes folyamatosság, olyasfajta cfilozofálgatás, mint kellemes kitöltése egy estének a kávéházi törzsasztalnál.

A Csokonai-színház rendezése megtett minden lehető a darab sikeréért, attól kezdve, hogy hangulatot igyekezett adni az előadásnak, aminem mindenben sikerült, addig, hogy primadonnát léptetett fel drámai szerepben, ami pedig majdnem teljesen sikerült.

Helvey Erzs, akinek erős játékbeli készségét, alakításainak egységes megformálását operettszerepekben mindig aláhuzottan hangsúlyoztuk, tegnap este prózaszerepben is minuciozus részletéig kidolgozta és egyetlen vonallal összefogta a színésznő kissé halvány alakját. — Kardoss Géza is az a fölényes beszédkészségű, nagyon rokonszenves és komoly egyéniség volt, mint máskor, csak Rubinyi Tibor, aki különben igen talentumos színész, fokozta a fölényes előkelőséget hűvös hidegséggel s ezzel sehogysem tudta valószínűvé tenni a színészférj kikényszerült vallo-másának elementáris voltát.

A játékot a Pillangókisasszony műkedvelői színvonalon aluli, elnagyolt előadása és a Csókvasár vaskos, külvárosi humora közé pályázta a Csokonai-színház. (bl.)

A Yu-Shi, a Csokonai-színház legközelebbi operettújdonosságának ismertetését, kedves cikket a kedvencversenyéről, hangulatos tárcát és számos érdekes színházi intimitást közöl a Színház és Mozi, Halasi Andor nivós hetilapjának legújabb száma. A lap izléses kiállítása a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomdáját dicséri.

Színházak és mozgósínházak közleményei:

Tilos város, amerikai dráma 6 felvonásban, az amerikai Selznick filmgyár remeke. Norma Tolmadge a világhírű művész legkitűnőbb alakítása. Ma mutatja be az Apollo.

Tilos város amerikai film, dráma a chinai életből ma az Apollóban.

Fejnéküli lovas III-ik befejező része bővelkedik meglepetésekben. Még csak két napig látható az Urániában. Rendes helyiárak, utalványok érvényesek.

Beránia hercegnője pazar szép film, jövő héten az Urániában.

Dohánytermelők figyelmébe!

Debrecen város polgármesteri hivatala értesíti a kincstár részére dohánytermeléssel foglalkozó egyéneket, hogy a pénzügyminiszter a *buzár külhatalmi pótlékot* a buzának belföldi ára való tekintettel 1922. október hó 1-től november 15-ig jelentkező piaci árhoz arányítva 27-től 167 százalékig állapította meg, a *fuvarpótlékot* pedig az 1922. évre kilométerenként és méterhátszámként 6 koronában, mely 6 koronát a dohánynak vasuton való szállításánál a kincstár teljes összegében megteríti.

A 40 koronás rendes és 120 koronára rendkívüli holdpénzűleg összegét 400 illetve 1200 koronára emelte fel. Intézkedett továbbá a pénzügyminiszter az iránt is, hogy mindazon 5 h ldon felüli dohánytermelőnek, ki akár magánmésztési, akár másnemű kísérleti termelést akar folytatni, a dohányjövődéki központi igazgatóságnak tett írásbeli bejelentés alapján, ha a kísérlet a j. vedék és a dohánytermelők egymásra utalt érdekeivel összeegyeztethető, a kerelmezeit kísérleti dohánytermelésre a dohányjövődéki központi igazgatóság által megállapított feltételek betartásának kötelezettsége mellett az engedély megadásáék.

Intézkedés történt még aziránt is, hogy a dohány minőség emelése céljából folytatandó műtrágya kísérleteknél, amennyiben a dohányültetésre szánt föld minőségére a műtrágya alkalmazását indokolja és oly minőségű műtrágya alkalmaztatik, amely a dohánynövény fejlődésére alkalmas, a felmerült költségek fedezéséhez a kincstár hozzá fog járulni.

Törvénykezés

Csempészek a bíróság előtt. Még 1920 őszén történt, hogy Klein Armin nagyobb mennyiségű közszükségleti cikkeket, így dohánnyt, fogpaszttát, esetet, kártyát vásárolt össze Debrecenben s azokat Bagamérba és Hosszupályiba szállította, hogy onnan Romániába, illetőleg román megszállott területekre csempésze át. Kleinhoz hasonlóan Vetési Sándor is munkához látott s 15 kiló paprikát csempészet át és adott el az oláhoknak.

A bagaméri csendőrség egyik csempésző útján leleplezte Kleint, aki akkor Vetésit is belekeverte a csempészésbe.

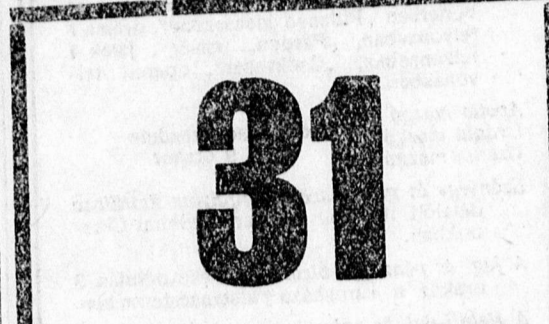
Tegnap délelőtt vonta őket felelőségre a debreceni kir. törvényszék Visky Sándor elnöklété alatt működő büntető tanácsa. A vádat Balogh István dr. kir. ügyész képviselte.

Klein eleinte mindent tagadott de a kihallgatott tanúk terhelő vallomása után részben beismerte a csempészt. Vetési beismerte,

hogy a paprikát átesempészte a határon, azonban Klein üzemeiben nem vett részt.

A perbeszédok után a bíróság Klein Armin jövődéki kihágás, árdragítás és csempészes vétségében monotta ki bűnösnek s ezért 3 havi fogsázbüntetésre ítélte. Vetésit felmentette, de ügyét, minthogy vámjövődéki kihágást követett el, áttették a pénzügyigazgatósághoz. Az ügyész és Klein fellebbezett az ítélet ellen.

1922 JANUÁR 31 nap

Prot.: Virgília. Kath.: N. Péter.

Okvetlen küldje be pályázatát a fenti határnapig a „Hajdusági Képes Naptár” pályázatára.

A naptárt beszerezheti a kiadóhivatalban Piacz-utca 59. szám vagy bármely könyv- és papírkereskedésben valamint az újságárusoknál.

SPORT

MLSz keleti kerületének közgyűlése. Már alig két hét választ el bennünket a választásoktól, de még a hivatalos jelölő bizottság nem állapodott másban meg, mint az első összejövetel időpontjában. Míg az erre kizemelt bizottság munkához készül, addig bizonyos körökben erősen készülnek megvívni a harcot, hogy a tavasszal történendő döntésekben kezükben legyen a többség. Három lista fog már közkezen, a döntést mindegyikben más

egyesület vezetné. Szomorúan állapítjuk meg azonban, hogy a DEAC ezeken a listákon dr Jóna és Kupinszky kivételével nagyon szegényesen van képviselve. A szombati bizottsági ülés lesz hivatva ezt a hiányt helyrehozni. A közgyűlésen a szövetséget dr Földessy fogja képviselni.

Középiskolai tanulók nem igazolhatók. Az MLSz mai tanácsülésén kerül megvitatásra a BKAK-al való megállapodások megvitatása. A tárgyaló felek közötti megállapodásokat az intézőbizottság is elfogadta. Ennek értelmében az MLSz kötelezi magát, hogy középiskolai tanulót más egyesület részére nem igazol s az ilyen igazolások érvénytelenek. A középiskola elvégzése után azonban azonnal igazolható volt egyesülete 1, illetve 2 évi, a BKAK-ban szereplés után pedig bármely egyesület részére.

Pécs—Keletmagyarország válogatott. Ismeretes, hogy a múlt és november 13-ra kisorsolt kerületközi válogatott mérkőzés, mert a pécsi pálya víz alatt volt, elmaradt. Tegnap sorsolták ki az új terminust a szövetségnél, s ez alkalommal március 26-át állapították meg. Győzelem esetén a Déli Kerülettel június 28-án kerülünk össze.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó
egy jókarban levő varrógép. Cim: Ratkovszkyne, Boldogfalva-utca 26.

Forgács István
műorás
adagos-u.

Butorozott
szobát keresek lehetőleg pályaudvarhoz közel. Cim: Illicky Gok. Iparkamara.

Bélyeggyűjgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Bathyanyl-utca 22.
Telefon 1365.

Eladó
belvárosban Egyháztérment négy lakást és három bolti helyiséget magában foglaló jövődélmű ház. A Vágóhid mellett két holdszőlő három szobás lakás és istálló. A város alatt hét hold és öt hold jó homok szántóföld. A Mester utca végén és a Vágóhid mellett ház helyek és telkek. A Köntöskert elején egy kis ház. Ezenkívül kiadó négy hold konyhakertre alkalmas jó fekete föld és kis házzal a Mester utca végén. Értekezni: Gazdák Bankja Kossuth utca.

Zongora
gyakorló órákra kiadó. Cím: Török Bálint-u. 25.

A tőzsde

Magyar korona: 70 1/2.

A mai tőzsde kedvetlen hangulatban nyitott. Már kezdetkor feltűnő üzletlenség mutatkozott, majdnem az összes piacokon. A tőzsdei későbbi folyamán ki-mondottan lanyha irányzat állott be, amely egészen a déli órákig tartott, amikor is a piacok kissé megélénkültek és az árfolyamok magukhoz tértek. Ez azonban nem jelentett nagyobb árfolyamot. A kurzusok általában megmaradtak a nyitási nívón, csak egy pár különösen favorizált papírnál fordult elő említésre méltó áremelkedés. Ezzel szemben nagyon sok papír ársztesegét szenvedett. A kuliszpiacra a dél felé felzárva került jobb hangulat hatása megnyilvánult az árfolyamokban, különösen Déli vasutban és Államvasutban kerekedett felül jobb felfogás. A korlátpiacra említésre méltó esemény nem volt. Az ipari papírok közül Gummiban, Izzóban volt némi üzlet.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1800, Osztrák hitel 620, Angol-Magyar 700, Leszámitoló bank 755, Magyar-Olasz 300, Jezs hitelbank 270, Hazai bank 620, Salgó 5250, Rimamurányi 2000, Közúti 980, Déli vasut 1675, Államvasut 4425, keresk. bank 6900, Általános takarékpénztár 3475, Concordia 2400, Budapesti gőz. 5900, Gizella 2525, Hungária 2700, Viktória 7950, Beocsini 6350, Kohó 5300, Általános közszén 10950, Urkányi 6100, Adria 6300, Atlantic 2150, Lovante 6200, Trust 1950, Gans Danubius 34500, Ganz villamos 6900, Lipták 568, Magy. ac 1 2475, Schlick 1100, Wörner 620, Brassói 4340, Izzó 5450, Spódium 2600, Hazai faterm. 2100, Klotild 3250, Erdő 875, Nasic 18600, Neuschl Licht 650, Orsz. fa 1075, Telefon 4100.

Valuták.

A valutapiacra a magasabb zürichi jegyzés hatása alatt lanyhaság és üzletlenség uralkodott. A valuták mint a tegnapi nívó alá kerültek, kivéve a márkát. Az osztrák korona tartott volt. Az utód-

államok valutái közül a lei pár pontos veszteséget szenvedett. A szokol s tegnapi-nál gyengébb volt s ez tartott a déli órákig. A nyugati valuták elhanyagoltak voltak, néhány ponttal a nyitási nívó alá kerültek. A dollár mindvégig igen élénk forgalom tárgya volt divergáló kurzusok között.

Napoleon 2625—2675, Angol font 2950—3000, Dollár 685—695, Francia frank 5700—5750, Márka 360—370, Lira 3000—3075, Osztrák kor. 730—850, Rubel 6000—6100, Lei 537—552, Szokol 1270—280, Svájci frank 13350—13450, Korona dinár 885, Lengyel márká 2200—2300.

Zürichi zárlat: Berlin 260—, Holland 188—, Newyork 514, London 2172, Páris 4200, Milánó 2262, Brüsszel 4090, Prága 985, Budapest 70 1/2, Zágráb 170, Bukarest —, Varsó 16, Bécs 14, Osztrák bélyegzett 8.

Utőtőzsde. Nagyjában változatlan kurzusok mellett az irányzat kissé gyengült. Gumi 26 0, Klotild 3200, Egy. fa 425, Egy. fa 425, Lipták 560, Déli vasut 1650, Rima 2000, Salgó 5200, Államvasut 4475, Magyar hitel 1860.

A nemes fémöböl való pénzek piacán Napoleon 2650, 20 koronás arany 2690, 10 koronás 1312—15, ezüst korona 38—39, forint 10250, 5 koronás 195—200.

Terménytőzsde.

A buza és a rozs irányzata valamivel jobb, míg a többi cikkeik árai nagyjában változatlanok. A forgalom ma kicsi volt. A malmok nem vásároltak.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2325—2360, fehérmezei 2325—2350, pestmezei 2325—2350, rozs 1520—530, takarmány árpa 1750—1800, sörárpa 1800 850, köles 1450—1550, zab 1560—600, tengeri 2125—150, repce 26—27, Korpa 1175—1200.

Műfordult kötések: 250 mázsa buza 2325 ab állomás, egy vagon 2325, 2 vagon 2340, rozs 3 vagon 1500, 4 vagon 1510 takarmány árpa egy vagon 1700 mind ab állomás, zab egy vagon 1580 ab Budapest, tengeri egy vagon 2125, két vagon 2125, egy vagon márciusra 2215 mind ab állomás.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 44 sertés. Üzlet nem volt. Szabad vásári maradvány 1423 sertés, 10 szüldő, érkezett 387 sertés, eladatott 109 sertés.

Arak: Zsirsertés fiatal nehéz 72—80, könnyű 45—63. Sertéstermékek. Sertéshus 88—120, zsir szalonna 148, füstölt hus 120, füstölt oldalas 100, tepertő 100, zsirszalonna 116, háj 128, füstölt, sózott paprikás szalonna 140.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat értéket legelőregyágóban cseré

Simon György DEBRECEN Kossuth-u. 11.

Eladó

helyben a Rákóczy-utca 33. sz. ház. Az utcai lakrész május 1-én elfoglalható. Értekezni lehet Dr Bacsó Dezső ügyvédnél Debreczenben.

Olcsó tüzelő!!!

Debreczen sz. kir. városi erdőben Haláp vasutállomás mellett cca 50 000 köbméter tölgyfa gyökér és tuskó felvágva, méterbe rakva, helyszínén átvéve nagyon olcsó áron eladó, lehetőleg nagy tételekben vasutól 1-4 kméterre.

Bővebb felvilágosítást Dr Bernáth Zoltán ügyvéd ad Nyiregyháza, Rákóczi-ut 1. szám II. em. 4. a.

Aranyért, Ezüstért
budapesti magas árakat fizetek
Kramer Simonffy
Liszt V.

Árverési hirdetmény

A katonai beszerzési csoport megmaradt különféle árucikkei (cipők, szabó és cipész kellékek, egyenruházati cikkek stb.) folyó évi január hó 31-én, 10 órakor a Pavillon-laktanyában nyilvános árverésen eladtnak.

Tájékoztató ugyanott nyerhető 10 és 12 óra között.

Kővay és Altmann
szűcsmesterek, Debrecen, Piac 42.
Pannónia szálló udvar.
Mindenféle szűcs munkákat szakszerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphat k. Megrendeléseket pontosan eszközöl. Vadbőröket veszünk és kikészítünk.

Gazdasági VAS
ARUK, takarékhelyek és buforvasalások, lemezeszénnyel beszereshetők.
TELEFON: 6—20
Bakos István vas-kereskedésben. Csapó-utca 88. sz.